

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män

2013/2045(INI)

30.5.2013

YTTRANDE

från utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män

till utskottet för sysselsättning och sociala frågor

över att angripa ungdomsarbetslösheten: möjliga utvägar
(2013/2045(INI))

Föredragande: Roberta Angelilli

PA_NonLeg

FÖRSLAG

Utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män uppmanar utskottet för sysselsättning och sociala frågor att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

- A. Ungdomsarbetslösheten bland kvinnor (under 25 år) fortsätter att öka – från 18,8 procent 2009 till 22,1 procent 2012 – och uppgår enligt de senaste tillgängliga uppgifterna till 22,9 procent. Det blir allt vanligare med företeelser som modlöshet, självvalt utanförskap och missnöje med arbetet. Villkoren på arbetsmarknaden är fortfarande sämre för unga kvinnor än för unga män, vilket medför att Europas ekonomiska tillväxtpotential är betydligt lägre än den skulle kunna vara eftersom högkvalificerade kvinnors kompetens inte tillvaratas fullt ut.
- B. Inom EU finns det fler än 2 miljoner lediga tjänster som inte kan tillsättas. Krisen har även lett till att en mängd kvinnor har lämnat arbetsmarknaden, vilket innebär ett underutnyttjande av det humankapital och den kompetens som finns. Att öka kvinnornas deltagande på arbetsmarknaden är således ett angeläget politiskt mål.
- C. De ofta höga kostnaderna för barnomsorg samt bristen på barnomsorg har en ogynnsam inverkan på unga kvinnors möjligheter att förvärvsarbeta.
- D. Ungdomarna är en av de hårdast drabbade samhällsgrupperna i den rådande nedgången på arbetsmarknaden, då de är mest utsatta för arbetslöshet, osäkra anställningar och låga löner, trots att deras utbildningsnivå är högre än tidigare generationers.
- E. Allt fler av dem som ansöker om lediga tjänster är personer med universitetsexamen som är överkvalificerade för tjänsten eller som tvärtom saknar relevant yrkeserfarenhet.
- F. Av dem som tar universitetsexamen är 60 procent kvinnor, men dessa får ofta underkvalificerade eller underbetalda anställningar. Även när det gäller arbetslöshet och arbetsvillkor drabbas unga kvinnor av ojämlig behandling på grund av sitt kön, vilket medför både en löneklyfta (för närvarande 16,2 procent) och ojämliga pensionsnivåer.
- G. Kvinnornas sysselsättning påverkas i större utsträckning än männens av företeelser som flexibilitet och otrygghet. Under tredje kvartalet 2012 utgjorde kvinnorna cirka 60 procent av alla deltidsarbetande personer i åldersgruppen 15–24 år. I samma åldersgrupp utgjordes 64 procent av de tillfälligt anställda med högre utbildning (grundutbildning eller doktorandstudier) av kvinnor.
- H. Enligt en Eurobarometerundersökning som offentliggjordes den 26 februari 2013 om kvinnor och bristande jämställdhet under krisen tillämpar arbetsgivarna könskriterier när rekryterar och bortser från kvinnors yrkeskunskap och kompetens: I samband med anställningsförfaranden lägger arbetsgivaren störst vikt vid huruvida en kvinna har barn (49 procent), därefter vid hennes flexibilitet i fråga om arbetstider (35 procent) och hennes utseende (33 procent), medan det på män framför allt ställs krav på erfarenhet (40 procent) och yrkeskvalifikation (38 procent).

- I. I EU finns det 7,5 miljoner ungdomar som varken arbetar eller studerar, det vill säga 12,9 procent av ungdomarna i åldersgruppen 15–24 år. Kostnaderna för detta uppgår till 1,2 procent av EU:s bruttonationalprodukt, och över 30 procent av EU:s arbetslösa under 25 år har varit arbetslösa i mer än 12 månader. Andelen kvinnor i åldern 15–24 år som varken arbetar eller studerar har ökat från 12,9 procent 2009 till 13,4 procent 2011 (för män i åldern 15–24 år har den ökat från 12,4 till 12,9 procent).
- J. Det finns en allt större risk för att det i framtiden uppstår en ”förlorad generation” av ungdomar, och kvinnor är en av de grupper som befinner sig i riskzonen för arbetslöshet.
- K. Kvinnor är i högre grad beroende av sociala förmåner som nu håller på att försämrans på grund av den ekonomiska krisen, något som medför en ny typ av diskriminering. Av kvinnorna i åldern 18–24 år riskerar 31,4 procent att hamna i fattigdom och social utestängning (jämfört med 28,3 procent av männen i samma åldersgrupp).
- L. En följd av krisen är att ungdomar kommer in senare på arbetsmarknaden. Trots artikel 19 i EUF-fördraget, direktiv 2000/78/EG av den 27 november 2000 och direktiv 2006/54/EG av den 5 juli 2006 drabbas unga kvinnor fortfarande av ålders- och könsdiskriminering när de kommer ut på arbetsmarknaden. Det är svårare för kvinnor från utsatta samhällsgrupper, bland annat etniska minoriteter, att få tillträde till den officiella arbetsmarknaden.
- M. Enligt Europa 2020-strategins mål ska 75 procent av alla 20–64-åringar arbeta, andelen elever som hoppar av skolan i förtid vara lägre än 10 procent och antalet människor som befinner sig i riskzonen för fattigdom minska med minst 20 miljoner personer.
- N. Moderskap hämmar ofta unga kvinnors integration på arbetsmarknaden och bidrar därigenom till att förvärra bristen på jämställdhet i arbetslivet.
1. Europaparlamentet välkomnar att rådet har antagit rekommendationen om inrättandet av en ungdomsgaranti.
 2. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna, särskilt dem med högst ungdomsarbetslöshet, att snarast genomföra åtgärderna inom ramen för ungdomsgarantin för alla ungdomar upp till 30 år med varierande utbildning och social bakgrund samt att anlägga ett jämställdhetsperspektiv i alla skeden av förberedelserna, planeringen och genomförandet av dessa åtgärder. Vidare uppmanar parlamentet medlemsstaterna att inrätta arbetsförmedlingar med adekvat utbildad personal som är kapabel att genomföra effektiva informationsstrategier och göra särskilda föranstaltningar för kvinnor, bland annat för att förhindra långtidsarbetslöshet och risken för social utestängning.
 3. Europaparlamentet understryker att det för ungdomsgarantins förverkligande krävs offentliga investeringar som främjar skapandet av nettoysselsättning, bidrar till tillsvidareanställningar med korrekta anställningskontrakt samt garanterar att kollektivavtalens lönesättning och principen om lika lön för lika arbete eller arbete av lika värde respekteras.

4. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att vidta jämställdhetsåtgärder som beaktar utsatta samhällsgrupper, bland annat personer med funktionsnedsättning, invandrare och ensamstående mödrar.
5. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att vidta nödvändiga åtgärder för att uppmuntra, främja och stödja unga kvinnors nyföretagande och egenföretagande genom att se till att de får utbildning, rådgivning och lättare tillgång till krediter och mikrokrediter till förmånliga villkor och skattelättnader, särskilt för små och medelstora företag.
6. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att vidta åtgärder för att öka antalet kvinnor inom sektorer och yrken där de är underrepresenterade – till exempel inom vetenskap och teknik (2009 var bara 33 procent av forskarna inom EU kvinnor) och ekonomi och finans – eftersom det kan stärka kvinnornas konkurrenskraft på arbetsmarknaden.
7. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att stödja program för livslångt lärande och möjligheter till omskolning, vilket skulle göra det lättare för kvinnliga studenter eller kvinnor som redan befinner sig på arbetsmarknaden att byta arbete.
8. Europaparlamentet påminner kommissionen och medlemsstaterna om att de utfäst sig att nå Europa 2020-strategins mål om en sysselsättningsnivå på 75 procent för både kvinnor och män. Parlamentet befarar att den nuvarande ungdomsarbetslöshetsnivån kan göra att en hel generation kvinnor ställs utanför arbetsmarknaden, så att deras osynlighet och sårbarhet ökar.
9. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att bekämpa könssegregering både inom utbildningen och på arbetsmarknaden genom att utarbeta specifika utbildnings- och fortbildningskurser och undervisning grundad på kontinuerlig uppföljning, i enlighet med slutsatserna i kommissionens meddelande av den 28 november 2012 *En ny syn på utbildning* (COM(2012)0669), och genom att kombinera utbildningspolitiska åtgärder med riktad sysselsättningspolitik för unga kvinnor och främja och stimulera kvinnors sysselsättning inom strategiska utvecklingssektorer. Parlamentet understryker att syftet med dessa åtgärder skulle vara till att förebygga skolavhopp och att säkerställa att de förvärvade färdigheterna räcker till för att tillgodose de rådande och framtida behoven på arbetsmarknaden.
10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att undersöka skälen till den bristande effektiviteten hos de nationella verktygen för att bekämpa ungdomsarbetslösheten, särskilt arbetslösheten bland unga kvinnor, samt att främja utbyte av bästa praxis och modeller som har gett goda resultat på europeisk nivå, till exempel i form av färre skolavhopp, ökad återgång till utbildningssystemet, effektiv övergång från utbildning till arbete, minskad ungdomsarbetslöshet och tillträde till arbetsmarknaden för missgynnade grupper.
11. Europaparlamentet betonar att skapandet av nya arbetstillfällen måste åtföljas av åtgärder som gör det möjligt att förena arbets- och familjeliv, uppmuntrar kvinnor och män att dela på ansvaret för hem och familj och hjälper unga mödrar att återvända till arbetsmarknaden tack vare tillräcklig, tillgänglig och rimligt prissatt barnomsorg av god kvalitet (till

exempel förskolor och offentliga fritidsaktiviteter för barn) och vuxenomsorgstjänster inom den offentliga och den privata sektorn. Parlamentet poängterar att sådana åtgärder undanröjer risken för att mödrar måste lämna eller göra avbrott i sitt yrkesverksamma liv eller avstå från eller vänta med att bilda familj, och att de således är ett sätt att förhindra att dessa personer blir yrkesmässigt och socialt utestängda och minska risken för att deras barn drabbas av fattigdom och social utestängning. Parlamentet uppmanar i detta sammanhang rådet att finna en gemensam ståndpunkt med parlamentet om direktivet om mammaledighet.

12. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att främja unga kvinnors tillträde till arbetsmarknaden samt att skapa möjligheter för dem att stanna kvar där samt att satsa på arbetstillfällen av hög kvalitet och kompetenstillväxt och att undanröja de klyftor som alltid har kännetecknat förhållandet mellan kvinnor och män i arbetslivet i samband med arbetsmarknadstillträde, arbetsliv och löner.
13. Europaparlamentet begär att det vidtas specifika åtgärder för målgrupper av unga kvinnor med särskilda behov, till exempel kvinnor med funktionsnedsättning, invandrarkvinnor, kvinnor som tillhör minoriteter, lågutbildade kvinnor, kvinnor som har utsatts för könsbaserat våld och kvinnor som har lämnat prostitution eller kommit ut ur fängelse, för vilka det är ännu svårare att hitta ett arbete.
14. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att anordna kampanjer för, och tillhandahålla tillräcklig information om, program för anställningsmöjligheter och tillgång till social service och barnomsorg.
15. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att uppmuntra till distansarbete inom såväl näringslivet som offentliga förvaltningar för att ge unga människor möjlighet att inleda ett rörligt och dynamiskt yrkesliv.
16. Europaparlamentet anser att det för att gynna kvinnors återinträde på arbetsmarknaden krävs mångfacetterade politiska lösningar som inbegriper livslångt lärande och åtgärder för att bekämpa otrygga anställningsförhållanden och främja arbeten med tillhörande rättigheter och olika former av arbetsorganisering på kvinnors begäran, så att dessa kvinnor inte försvinner från arbetsmarknaden eller gör avbrott i sitt yrkesliv.
17. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att utarbeta lämpliga politiska strategier som är helt förenliga med EU-lagstiftningen och den nationella lagstiftningen samt att vidta särskilda åtgärder, bland annat arbetsinriktad utbildning och sysselsättningsprogram för att se till att unga män och unga kvinnor får lika möjligheter till verklig arbetslivserfarenhet.
18. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ta fram och tillämpa strategier för jämställdhetsintegrering och övervakning som gynnar arbetslösas tillträde till anställning och sociala stödtjänster.
19. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att stödja och erkänna icke-formell och informell utbildning och arbete inom ramen för ungdomsorganisationer som verktyg som gör det möjligt för studenterna att få in en fot på arbetsmarknaden.

20. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att övervaka och offentliggöra alla uppgifter om de politiska strategierna mot ungdomsarbetslösheten (bland annat införandet av ungdomsgarantin), med regional statistik för de olika medlemsstaterna och särskild hänsyn till jämställdhetsaspekten. Parlamentet begär dessutom att genomförandet och övervakningen av dessa strategier inbegrips i den europeiska planeringsterminen och i rekommendationerna till de enskilda länderna.
21. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att i samband med beslut rörande programperioden 2014–2020 fastställa strängare och mer mätbara kriterier för fastställandet, övervakningen och utvärderingen av strukturfondernas mål, med specifika mål avseende ungdomsarbetslösheten, vilka bör vara mätbara även sett till kön (då 52 procent av dem som fick stöd från strukturfonderna under perioden 2007–2011 var kvinnor).
22. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att vidta nödvändiga åtgärder för att bekämpa den stereotypa föreställningen att företagande är riskfyllt och mansdominerat. Parlamentet understryker att man för att stärka kvinnornas allmänna ställning på arbetsmarknaden och främja företagsamhet på ett mer effektivt sätt bör vidta åtgärder till stöd för regionalt och interregionalt samarbete mellan kvinnliga företagare samt uppmuntra till skapandet av nätverk för utbyte av erfarenheter och bästa praxis.
23. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att överväga att ytterligare anpassa strukturfonderna för att garantera ökat stöd till unga kvinnors utbildning, tillträde till arbetsmarknaden och tillgång till barnomsorg.
24. Europaparlamentet välkomnar kommissionens utfästelse om att anslå 6 miljarder euro till ungdomssysselsättningsinitiativet i enlighet med den fleråriga budgetramen 2014–2020. Vidare påpekar parlamentet att enbart 16 miljarder av de 82 miljarder euro från icke tilldelade EU-medel som enligt tillkännagivandet i januari 2012 ska omfördelas till initiativ mot ungdomsarbetslösheten har utnyttjats (mars 2013). Parlamentet begär att alla anslag kombineras med bättre och snabbare planering och uppmanar kommissionen att uppmuntra utbyte av god praxis mellan medlemsstaterna på detta område. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att göra största möjliga finansiella åtaganden, även med hjälp av medel från den nationella budgeten, för att bekämpa ungdomsarbetslösheten, med beaktande av jämställdhetsaspekten.
25. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att i samråd med kommissionen utarbeta en plan för skatteincitament i syfte att öka sysselsättningen bland ungdomar samt att stödja företag med personer under 35 år genom att ge företagen – i synnerhet små och medelstora företag – incitament att rekrytera ungdomar till tillsvidareanställningar. Parlamentet föreslår att medlemsstaterna i detta syfte skulle kunna använda sig av anställningsbidrag och minskade skatteklar, i synnerhet för att täcka arbetsgivaravgifterna, något som kommissionen föreslagit i sitt sysselsättningspaket.
26. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att i samråd med kommissionen utarbeta åtgärder och skattelättnader för lärlingsanställningar och starta eget-bidrag till företag som startas av personer under 35 år. Medlemsstaterna bör i synnerhet garantera mer omfattande och bättre stödåtgärder vid företagsstartande, anordna informationskampanjer om möjligheter och framtidsutsikter för egenföretagande, öka samarbetet mellan

arbetsmarknadsmyndigheterna och stödja företagen, bland annat genom (mikro)finansiering.

27. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att införa en skyldighet att inbegripa och samråda med ungdomsorganisationerna och arbetsmarknadens parter i beslutsfattandet, strategierna och programmen för motverkande av ungdomsarbetslösheten samt i tillämpningen, övervakningen och vidareutvecklingen av ungdomsgarantin, ungdomssysselsättningsinitiativet och den europeiska alliansen för lärlingsutbildning. Parlamentet efterlyser ett större engagemang bland flickor och unga kvinnor inom ungdoms- och studentorganisationer samt icke-statliga organisationer, så att de kan stärka sin ställning och få ökat inflytande.
28. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att främja en jämnare könsfördelning i arbetslag i syfte att uppnå bättre arbetsresultat.
29. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att vidta åtgärder för att uppmuntra människor, i synnerhet unga kvinnor, att stanna kvar på arbetsmarknaden.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	29.5.2013
Slutomröstning: resultat	+: 28 -: 0 0: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Regina Bastos, Edit Bauer, Marije Cornelissen, Edite Estrela, Iratxe García Pérez, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Barbara Matera, Elisabeth Morin-Chartier, Krisztina Morvai, Norica Nicolai, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Joanna Senyszyn, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Roberta Angelilli, Rosa Estaràs Ferragut, Mariya Gabriel, Nicole Kiil-Nielsen, Katarína Neveďalová, Chrysoula Paliadeli, Antigoni Papadopoulou, Angelika Werthmann
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 187.2)	Martina Anderson